

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Σ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 585

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΕΠΤΑ 20

* Έν Αθήναις, 22 Σεπτεμβρίου 1891 *

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ. 8.—
Ταΐς ἐπαρχίεις.	8.50
Έν τῷ ἔξωτερῳ κῷ.	φρ. χρ. 15.—
Έν Ρωσίᾳ.	ρούβλ. 6.—

Η ΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Μιλλανβοᾶ καὶ Ἐτιεβάρ: Αἱ αστοργοὶ μητέρες.
— Καρόλον Μερουβέλ: ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικῶν μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων. — Ἐδμόνδον δὲ Ἀ-μίτσιος: ΙΣΙΑΝΙΑ. — Άλεξάρδρας Παππαδοπούλου: Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΓΑΛΑΝΟΜΑΤΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς "Εθνους, διὰ τοκομεριδίων θληγικῶν δεσμῶν καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΜΙΛΛΑΝΒΟΑ ΚΑΙ ΕΤΙΕΒΑΝ ΑΙ ΑΣΤΟΡΓΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ

Πρὸ ὄλιγου δι νεαρὸς ζωγράφος εἶχε δεχθῆ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πατέρος του Πέτρου Δερός. Ἀφοῦ οὖτος ἐκάθισεν ὄλιγον, παρεκάλεσε τὸν οὗτον τοῦ νὰ τὸν εἰσαχῇ ἐν τῷ ἐργαστηρῷ καὶ νὰ τῷ δεῖξῃ τὰς εἰκόνας του.

Ο Πέτρος Δερός ἐξηκολούθει τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν εἰκόνων, τεθειμένων ἐπὶ ὄχριδάντων ἢ ἀπλῶς ἐπὶ καθεκλῶν, διὰ αἰρήνης ἔστη ἐνώπιον εἰκόνος, παριστώσας ἀνθοδέσμην λων καὶ ρόδων.

— Ζωγραφίζεις ἀνθη τώρα; ήρωτης τὸν οὗτον του.

— "Οχι, ἀπεκρίθη ὁ Γάστων γελῶν· ἔχω μαθητάς, οι δοκοῖς τὰ ζωγραφίζουν.

— Άπο τώρα;

— Καὶ ἂν ἐγγώριζες τὸ δόνομα τοῦ ἀξιεράστου προσώπου, τὸ δόποιον ἔρχεται τρίς ἢ τετράκις τῇς ἑδομάδος ἐν τῷ ἐργαστηρῷ μου, ὅπως παραδοθῇ εἰς τὰ θέλγυτρα τῆς ἀνθοκομίας...

— Ποιον εἶνε;

— Ή κυρία Εσθήρ Φλορβάλ.

— Αὐτή; εἶπε διὰ φωνῆς σοβαράς δι Πέτρος Δερός.

— Αναμφιβόλως. Εἶναι πλουσιοπαρόχως ἐγκαταστημένη εἰς Παρισίους πρὸ δύο περίου μηνῶν. Φύνεται διὰ θάλασσας πολλὰ τὸν χειμῶνα, προσέθετο μειδίων.

— Αὐτά, τὰ δόποια μοὶ λέγεις, ἔγκαπτέ μου οὐέ, εἶπε βραδέως δι Πέτρος Δερός, μοὶ προξενοῦσιν, ἔγγνωστον διὰ πολὺν αἰτίαν, ἀκούσιον ἀνησυχίαν. Δισπίστει πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτήν.

— Νὰ δυσπιστῶ πρὸς αὐτήν; καὶ διατί;

— Διότι εἶναι γυνὴ ἐπικίνδυνος. Νομίζεις ἐν τῇ ἀπλότητι σου διὰ ἔρχεται ἐδῶ διὰ νὰ διδαχθῇ ζωγραφικήν· ἀπατᾶσαι οἰκτρῶς. Αὐτὴ ἡ γυνὴ εἶναι πονηροτάτη, εἶναι πλάσμα ἀλειφενόν καὶ τρισάθλιον· τὴν γυναρίζω πολὺ καλά.. Πρόσεξε, ἀγαπητέ μου Γάστων, νὰ μὴ συλληφθῇς εἰς τὰ δίκτυα της... θὰ χαθῇς. Ή ὑποκρισία της, τὸ θράσος της καὶ ἡ μοχθηρία της ὑπερβαλλούν πλὴν δριον· εὔχόλως σαγηνεύεται τις ἀπὸ δύο ώραίους ἐλκυστικοὺς ὄφθαλμούς, ἔρωτύλως ἀτενίζοντας καὶ μάλιστα διὰν οἱ ὄφθαλμοι αὐτοῦ εἶναι γυναικός ώραίας καὶ νοήμονος, διὸ ἡ Φλορβάλ, ἡ ἀνελικρίνεια τῆς δόποιας εὔκόλως ἀποκρύπτεται ὑπὸ ἀφιλοκερδῶν φαινομένων.

— Βεβχιώθητι, πατέρα, διότι ἡ Εσθήρ δὲν εἶναι δι' ἐμὲ τόσον ἐπικίνδυνος, διὸν φάνεται.

— Εσθήρ! τὴν ὄνομάζεις λοιπὸν μόνον Εσθήρ; Δὲν ἐγγώριζον διτὶ ἔχεις τόσον μεγάλην σίκειότητα.

— Άλλα σὲ βεβαιῶ...

— Μὴ ψεύδεσαι, ἀγαπητέ μου Γάστων, εἶναι ἐρωμένη σου ἡ μέλλει νὰ καταστῇ τοιαύτη.

— Άλλα τὶ σὲ κάμνει νὰ τὸ ὑποθέτης; Ή κυρία Φλορβάλ εἶναι γυνὴ καθώς πρέπει...

— Βλέπω διτὶ ἡντὶ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς, ἀναλαμβάνεις τὴν ὑπεράσπισί της. "Οθεν δὲν ἀπατῶμαι, εἶναι ἐρωμένη σου...

— Πατέρα, ἐψέλλισεν δι νεανίας.

— Λοιπόν, ἀφοῦ τὸ κακὸν ἔγεινε, φρόντισον τούλαχιστον νὰ τὸ ἐπανορθώσῃς ἀπαλλασσόμενος ὡς τάχιστα τῶν μετ' αὐτῆς σχέσεων σου. Μάθε κατὰ πρῶτον τί εἶναι ἡ γυνὴ αὐτὴ καὶ κατόπιν ἀποφάσισε. Νομίζεις ἵσως, διότι παρεδόθη εἰς σέ, διτὶ σὲ ἀγαπᾷ! Πόσον ἀπατάσαι. Αγνοεῖς καθολοκληρίαν τοὺς Μακκιαβέλας αὐτοὺς μὲ τὰ φουστάνια, οἵτινες εἶναι ἡ προσωποποίησις τῆς ἀπάτης, τῆς κακεντρεχείας, τοῦ ἀτίμου συμφέροντος... Απὸ τὰ πλάσματα αὐτὰ μὴ ἀναμένῃς οὔτε πάθος ἀληθές, οὔτε εἰλικρίνειαν οὔτε παραφορὸς ἔρωτος. Νομίζεις διτὶ αὐταὶ παραδίδονται πρὸς σάς, ἐνῷ σεῖς κυρίας παραδίδεσθε πρὸς αὐτάς. Μὴ περιμένῃς οὔτε αἰσθήματα οὔτε σκέψεις γενναϊοφροσύνης. Ή φιλοδοξία, η ματαιότης, η πλεονεξία, η ἀπιθυμία τῆς ὑπεροχῆς ἐπὶ παντὸς διπέρ τὰς περιβάλλει καὶ ἡ ἀκαταμάχητος μανία νὰ κατασυντρίβωσι τὰς ἀντιπάλους των εἶναι τὰ μόνα ἐλατήρια, τὰ μόνα αἰτια τῶν πράξεων των. Νὰ δεσπόζωσι πάντων, νὰ βλέπωσι τοὺς ἀνδράς ἔρποντας ὑπὸ τοὺς πόδας των, νὰ ἔξοργίζωσι τὰς γυναῖκας διὰ τῆς πολυτελείας των, νὰ κατασυντρίβωσι πλὴν διτὶ πρὸς αὐτὰς ἀνθίσταται, ιδού δὲ σκοπὸς διν προτίθενται αἱ ἔχιδναι αὐταὶ. Απὸ σὲ Φλορβάλ δὲν ζητεῖ χρήματα διότι δὲν εἰσαὶ πλούσιος, ἀλλὰ θέλει τὴν νεότητα σου, τὴν ρώμην καὶ τὴν ισχὺν τῆς καρδίας, τὴν μεγαλοφύΐαν σου καὶ τὴν ἔνθιζουσαν δόξαν σου... "Α! έτοιμης! Ακουσέ με, ἐγγώρισα ποτὲ μίαν τῶν γυναικῶν τούτων, νέαν, ὡ! πολὺ νεωτέραν τῆς κυρίας Φλορβάλ, ἀλλ' ητοις ἐνέκλειεν ἐν ἔχυτῃ ἀπαντα τῆς κακίας τὰ σπέρματα, τὰ δόποια τῆς ὡραίας ἔτι μᾶλλον ἀναπτύσσει· η γυνὴ αὐτὴ εἶχεν ὄλα τὰ ἐλαττώματα, ὄλας τὰς σκληρότητας καὶ πρὸς τούτους ἀπιστίαν ἔταιρας ἀναιδοῦς καὶ ἀναισθησίαν... Εν

τούτοις ποῖος τὰ ἐπίστευεν; "Ητο τόσω νέα, τόσω ωραία, τὸ μέτωπόν της ὅτο τόσον ἀγνόν, οἱ ὄφθαλμοὶ της ἔνεχον τόσην ἀγαθότητα!... Τὴν ἡγαπάτων παραφόρως καὶ εὐχαρίστως θὰ ἔδιδον τὴν ζωὴν μου ἀντ' αὐτῆς!" Α! ἀγαπητόν μοι τέκνον, προσέθετο πυρετώδως, ἐὰν ἔγνωρίζεις πόσον ὑπέρερον!

— "Ιδωμεν, πατέρα, διέκοψεν δὲ Γάστων, ήσύχασσον. Έκλαμβάνεις πολὺ τραγικῶς τὰ πράγματα. Δὲν θέλω νὰ σου ἀποκρύψω τίποτε εἰνε ἀληθὲς ὅτι ἡ Φλορβάλ... ἀλλ' ἂς τ' ἀφίσωμεν αὐτά. Σὲ βεβαιώ δύμως ὅτι δὲν εἰνε τίποτε σπουδαῖον καὶ ἡ ἀπόδειξις εἰνε, διὰ νὰ τοῦ τὰ εἴπω δλα, διὰ ἀγαπώ δλλην, νεάνιδα δεκαέξι ἐτῶν θελκτικωτάτην.

— Ποίας εἰνε αὐτή;

— "Ω! ήσύχασσε εἰνε κόρη πολὺ καθὼς πρέπει, πεποικισμένη δι' ἐπιζήλων προτερημάτων. Τὴν εἰδὸν κατὰ πρώτον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Βιδώ, ἐμπόρου πλαισίων, ἀμέσως ἡσθάνθην ἐμαυτὸν ἀκετασχέτως προσελκυόμενον πρὸς αὐτήν· ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἔρευνῶν μου ἔμαθον ὅτι ἡ νέα αὕτη ἀπώλεσε πρὸ πολλοῦ τὴν μητέρα της καὶ ὅτι ἀνετράφη μόνον ὑπὸ τοῦ πατρός της, ἀνδρὸς κατὰ πάντας ἀξιολόγου, πραγματογνώμονος παρὰ τῷ Ἐμποροδικείῳ. Ο κύριος Βιδώ, δοτὶς τοὺς ἔγνωρίζει, πολὺ καλά, μεγάλως μοῦ τοὺς ἐπήνεσε. Τὸ συμπέρασμα εἰνε ὅτι ἡ ἐν λόγῳ νεάνις μοὶ ἐνέπνευσεν ἴδεας περὶ γάμου..."

— Τί; τί; διέκοψεν δὲ γέρων· σκέπτεσαι νὰ νυμφευθῇς;... εἰς τοιαύτην ἡλικίαν, σύ, καλλιτέχνης!... "Α! δυστυχή, δοία ἴδεα!..."

— Σπεύδεις περισσότερον ἀπὸ ἐμέ, ἀντεῖπε γελῶν δὲ Γάστων. Τὰ προσκλητήρια δὲν ἔτυπωθησαν ἀκόμη...

— Βεβαίως, εἶπεν δὲ Δερός. Δὲν ἔδωσα ἀκόμη τὴν συγκατάθεσίν μου.

— Τὸ γνωρίζω, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι ἐὰν σοὶ τὴν ζητήσω, δὲν θὰ μοῦ τὴν ἀρνηθῆσαι.

— Θὰ τὴν ἀρνηθῶ ξενού ἀμφιβολίας, εἶπεν δὲ γέρων ἥθοποίδες μετὰ σοβαρότητος. 'Αλλ' ἀρκετὰ εἴπομεν περὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ· ἔλα, ἀναχωρῶ μὲ συνοδεύεις;

— Εὐχαρίστως· θὰ σου διηγηθῶ τοὺς ἔρωτάς μου μετὰ τῆς δεσποινίδος Ρισόν.

— Αὔριον ἀναχωρῶ διὰ τὸ Βέλγιον. Πάρε λοιπὸν τὸ κακόπέλλο σου.

— Κυρὰ Ζακινέ! ἐφώνησεν δὲ Γάστων.
Η γηραιὰ ὑπηρέτρια πάραυτα ἐνεφανίσθη.

— Θὰ ἔλθω πολὺ ἀργά· δῆρης τὸ κλεῖδι στὸ θυρωρό, εἶπεν αὐτὴ δὲ κύριος της.

Πατήρ καὶ υἱὸς ἔξηλθον.

Γ'

— Ήτο ηδὴ μεσογύκτιον, δτε δ νεαρὸς ζωγράφος ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἰκημά του. Ο θυρωρός, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἐζήτησε τὴν κλεῖδα του, τῷ ἀπήντησεν ὅτι δὲν τὴν εἰχεν. Έκπλαγεὶς καὶ ὑποθέσας ὅτι ἡ κυρὰ Ζακινέ θὰ εἰργάζετο ἀκόμη κατὰ τὴν προκεχωρκυτῶν ἐκείνην ὥραν, ἀνηλθε ταχέως τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος καὶ εὗρε τὴν κλεῖδα ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ ἐργαστηρίου του.

Εἰσηλθε.

Περιέφερε τὸ βλέμμα περὶ ἁσυτόν. Οὐδὲν εἶδεν.

Αἴφνης ἐλαφρὸς γέλως ἡκούσθη προερχόμενος ἐκ τοῦ μέρους τῆς κλίνης του κεκαλυμμένης διὰ παραπετασμάτων· ἔδραψε πρὸς αὐτὴν καὶ ὡς ἔμελλε νὰ ἐγείρῃ τὰ παραπετασμάτα ἐνεφανίσθη ἐνώπιον του λευκὴν καὶ χαρίεσσα ἡ ωραία Εσθήρ καὶ ἔρριθη εἰς τοὺς βραχίονάς του.

— Υμεῖς! ἀνέκραξεν δὲ νεανίας.

— Μάλιστα, ἔγω, ἀπήντησεν ἡ κυρία Φλορβάλ. 'Ελπίζω δὲν θὰ μ' ἐπιπλήξετε καὶ δτε θὰ συγχωρήσετε

τὴν κυρὰ Ζακινέ διότι παρέβη τὴν διαταγὴν σας... 'Εδέντε πολὺ νὰ ἐπιμείνω δπως τὴν πείσω νὰ μοῦ ἀφίσῃ τὸ κλεῖδι σας.

— Ιδού! εἶπε φιδρῶς δὲ Γάστων, μ' ἔκθέτετε ἐνώπιον τῆς ὑπηρετρίας μου.

— Καὶ λυπεῖσθε δι' αὐτό; ἀντεἶπεν ἡ Εσθήρ.

— Πρέπει νὰ σᾶς ἀπαντήσω διὰ φιλοφρονήματος;

— Σᾶς τὸ ἀπαγορεύω!

— Ο Γάστων τὴν παρετήρησεν.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ κυρία Φλορβάλ θὰ πράγματι ωραία, καὶ δὲ νεαρὸς καλλιτέχνης δὲν ἔπαιε διὰ τοῦ βλέμματος ἀποθυμαζόντων αὐτήν.

— Θὰ σου κάμω μίαν ἔρωτησιν, εἶπεν αὐτὴ πρὸ ὀλίγου ἐπισκεπτομένη τὸ ἔργαστήριόν σου παρετήρησα ἐν ὑπόδειγμα ὅμοιαζόν πολὺ πρὸς τὴν δεσποινίδα Ματθίλδην Μιέτ καὶ δὲν ἀμφιβάλλω διὰ αὐτὴν θὰ ἡνε.

— Δὲν ἡπατήθητε, ἀπήντησεν δὲ Γάστων, πράγματι, αὐτὴ εἰνε.

— "Α!... καὶ διατί μοῦ τὸ ἀπεκρύψατε;

— Εγώ!... ποία ἴδεα!... Δὲν ἐσκέφθην νὰ σᾶς τὸ εἴπω αὐτὸν εἶνε δλ.

— Ομολογήσατε δύμως ὅτι τὸ πρᾶγμα εἰνε καζπως παράδοξον.

— Διατί; Η δεσποινίδη Ματθίλδη, τὴν ὅποιαν ὅλως κατὰ τύχην ἔγνωρισα, μὲ παρεκάλεσε νὰ ἔλθῃ νὰ μοῦ χρησιμεύῃ ὡς ὑπόδειγμα εἰς τὸ ἔργαστήριόν μου... εἰνε καὶ αὐτὸν ἔν εκ τῶν πολλῶν της ἀπαγγελμάτων· δὲν εἰχα δὲ κανένα λόγον διὰ νὰ τῆς ἀρνηθῶ, ἀφοῦ μάλιστα εἰχον ἀνάγκην ὑποδείγματος, αὐτὴ δὲ εἰνε λίαν κατάληλος.

— Συγχαίρω καὶ ὑμᾶς καὶ αὐτήν, εἶπεν ἡ Φλορβάλ, η τὸ πρόσωπον ἔλαβεν αἴφνης παγετώδη ἔκφρασιν. Εύτυχος δὲν εἶμαι ζηλότυπος...

— Ζηλότυπος! σύ, ἀγαπητή μου Εσθήρ, ἀνέκραξεν δ νεανίας μειδιῶν καὶ ἐλκιών αὐτὴν πρὸς ἑαυτόν. Νὲ ζηλότυπήσης τὴν δεσποινίδα Μιέτ! Θὰ είχες πολὺ ἀδικον, τῷ δητι, διότι ἡ νεάνις αὕτη μοῦ χρησιμεύεις ἀπλῶς ὡς ὑπόδειγμα καὶ τίποτε περισσότερον.

— Καλά! Πότε ἔρχεται ἔδω;

— Καθ' ἐκάστην πρωίαν ἀπὸ τὰς δέκα ἔως τὰς δώδεκα.

— Πολὺ καλά. Θὰ ἐπανέλθω αὔριον· εἶμαι περίεργος νὰ ἔδω αὐτὴν τὴν νέαν.

— Ετείνε τὴν χειρά της δπως λάθηρ τὸ ἐπανωφόριόν της, δπερ είχε μειδιῶν αὐτέκλασ.

— Τί καλύνετε; εἶπεν δὲ Γάστων λαβών αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος. Μὲ ἀφίνετε;

— Μάλιστα, φίλε μου, εἶμαι ὀλίγον κουρασμένη καὶ...

— Τί; ἀπὸ τώρα; εἶπε μειδιῶν δ νεαρὸς ζωγράφος. Διατί λοιπὸν ἔλθετε;

— Διηρχόμην κατώθεν τῆς οἰκίας σας, δτε μὲ κατέλαβεν ἡ ἴδεα νὰ ἀνέλθω νὰ σᾶς δλ.

— Δὲν σκοπεύετε δύμως πλέον ν' ἀπέλθετε;

— "Εστω, μένω.

— Ο Γάστων τὴν ἔλαβεν εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ τὴν ἐφίλησε παραφόρως.

Τὴν ἐπομένην πρωίαν λίαν ἐνωρίς δὲ Εσθήρ ἐγκατέλειψε τὸν ἐραστήν της. Μετέβαλε τὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ὅποιαν εἶχεν δπως ἀναμείνη καὶ ἔδη τὴν Ματθίλδην Μιέτ. Ήν δὲ ἡ νεάνις αὕτη δεκαοκτάτης περίπου καὶ ἐκτάκτου καλλονῆς, ἐφ' ώ καὶ ὡς ὑπόδειγμα γυναικείου καλλίους εἶχε προσλάβει αὐτὴν δ κ. Δερός ἀντὶ ἀμοιβῆς μετήρχετο δὲ καὶ αὐτὸν τὸ ἐπαγγελμα τοῦ θηθοποιοῦ καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔγνωρίζετο μετὰ τῆς Φλορβάλ. 'Αναχωρήσασ τῆς οἰκίας αὐτοῦ δη κυρία Φλορβάλ, μετέβη πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς εἰρημένης δεσποινίδος, τὴν διεύθυντιν τῆς οἰκίας τῆς δποιας ἔλαβε παρὰ τοῦ Γάστωνος.

— Πραδόξος γυνή! εἶπεν δὲ τὸς τοῦ γηραιοῦ ἡθοποιοῦ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς. Τίς ποτε θ' ἀνακαλύψῃ τὸ αἰνιγμα τῆς καρδίας της, ἐὰν πράγματι ἔχῃ τοιαύτην; Ἀγαπᾶ: Δὲν ἀγαπᾷ; Τι τὴν φέρει ἐνταῦθα; . . . Ἐχει στιγμὰς ἔξιεράστων θελγυήτρων συνοδευομένων συγχρόνως καὶ ὑπὸ ἀνέκηγήτων ψυχροτήτων. Μὲ ἀγαπᾷ ἀληθῶς; Δὲν τὸ πιστεύω, καὶ αὐτὸς εἶνε τὸ καλλίτερον.

‘Ως πρὸς τὴν Φλορβάλ, ἡγάπα αὕτη τῷ δόντι τὸν νεαρὸν καλλιτέχνην; Ἀναμφιβόλως ἡ εὔμορφία τοῦ ζωγράφου μεγάλως ἥρεσκεν εἰς τὴν δστατον ἡθοποιόν, προσπαθοῦσαν ἀλλως τε νὰ τῷ ἐμπνεύσῃ ἔρωτα καὶ τούτου ἔνεκα πολλάκις διαμαχούντη μετ' αὐτοῦ.

‘Ημέραν τινὰ παρεπονεῖτο τῷ Γάστωνι δτι τὴν περιεφύνει.

— Δὲν μὲ ἀγαπᾶτε, οὐδέποτε μὲ ἀγαπήσατε! ἀνέκρηξεν ἔκβαλλουσα βιαίως καὶ μετ' ὄργης τὸ χειρότερον της.

Καὶ ἐπειδὴ δὲ Γάστων ἐσιώπα:

— Μὲ περιφρονεῖτε! προσέθετο. Αὐτὸς πλέον μοῦ ἔλειπε.

‘Ο νεανίας ἡρκέσθην ἀπαντήσῃ δι' ὑψώσεως τῶν ὄμων.

— Μὲ περιφρονεῖτε! δὲν ἔπαινεν ἔκεινην ἀναρωνοῦσα· ἡ σιωπή σας μοῦ τὸ ἀποδεικνύει. ‘Α! διατί νὰ σὲ ἀγαπήσω!

— ‘Ελα, ησύχασε, ἀγαπητή μου Ἐσθήρ. ‘Εγὼ νὰ σὲ περιφρονήσω; Τι λόγια εἶναι αὐτά; Μόνον αἱ γρίζεται κάμνουν παρομοίας σκηνὰς εἰς τοὺς ἔρχοτας τῶν.

— Αὐτὸς πλέον σας ἔλειπε, νὰ μὲ ὑβρίζετε! ἀνέκραξεν ἔξαλλος ἐξ ὄργης ἡ κυρία Φλορβάλ.

— Σας ὑβρίζω, ἔγω!

‘Η σκηνὴ ἔκπολούθησεν οὕτως ὀλίγον ἔτι ἐννοεῖτε οἰκοθεν δτι δὲν ἔλειψαν οὔτε δάκρυα, οὔτε ὀδυρμοί, οὔτε νευρικαὶ προσβολαί.

* *

Εἶχομεν ἀφίσαι τὴν κυρίαν Φλορβάλ ἀναχωροῦσαν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Γάστωνος Δερός καὶ μεταβαίνουσαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς δεσποινίδος Ματθίλδης Μιέτ, θητίς μετὰ χαρδός. Ὡς ἀρχαίνων γνώριμον, ὑπεδέχθη αὐτήν. ‘Εκτοτε ἐγένοντο στεναὶ φίλαι καὶ πάντοτε σχεδὸν ὅμοι ἔξηρχοντο εἰς περίπατον.

‘Ημέραν τινὰ, καθ' ἥν αἱ δύο ἡθοποιοὶ συνομίλουν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Ἐσθήρ, ἀνηγγέληθη ἡ ἐπίσκεψις τῆς κομήστρης Βαλερίας Συλόρ, ἀρχαίας φίλης τῆς κυρίας Φλορβάλ.

Μετὰ τινὰς τυπικὰς φρασεολογίας ἡ Ἐσθήρ παρουσίασε τὴν Ματθίλδην τῇ κομήστρῃ.

— Μένετε πρὸ πολλοῦ εἰς Παρισίους; ἡρώτησε τὴν δεσποινίδα Μιέτ ἡ κόμησσα.

— Πρὸ ἐδός περίπου μηνός, κυρία, ἀπήντησεν ἡ νεαρὴ ἡθοποιός· ἀλλὰ μόνον πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν συνηντήθημεν μετὰ τῆς Ἐσθήρ.

— ‘Α! εἶπεν ἡ κόμησσα στρεφομένη πρὸς τὴν Φλορβάλ. Δι' αὐτὸς δὲν ἔρχοσαι πλέον νὰ μὲ βλέπης.

— Τι ἰδέα! . . . Η μικρὰ αὕτη στενοχωρεῖται μόνη εἰς Παρισίους. Τὴν συνοδεύω σχεδὸν πάντοτε.

— Στενοχωρεῖσθε ἐδῶ; ἡρώτησεν ἡ κόμησσα τὴν Ματθίλδην.

— ‘Ηλθε ἀπὸ τὸ Κλερμόν-Φερμάν μὲ τριάντα δύο φράγκα στὴ ταύτη. Αἴ! πῶς νὰ ζήσω; . . . Συνήντησα τυχαίως ἔνα νέον ζωγράφον, τὸν ὁποῖον εἶχον ἀλλοτε γνωρίσση εἰς Κλερμόν-Φερμάν, τὸν οὐλόν ἐνὸς ἡθοποιοῦ. Τὸν ἡρώτησε ἐὰν μὲ ἐδέχετο δι' ὑπόδειγμα καὶ μοὶ ἀπήντησε καταφτεικῶς. Εἶναι ἔνας πολὺ καλὸς νέος, δίδει μαθήματα ζωγραφικῆς εἰς τὴν Ἐσθήρ αὐτὸς μοῦ ἔδωσε τὴν διεύθυνσί της.

— Σιώπα, φλύαρε, διέκοψεν ἀλαρρώς πλὴν βεβασμένως μειδιώσα ἡ κυρία κόμησσα Φλορβάλ, ποιῶς σὲ ἀρωτῷ δι' αὐτά;

‘Η κόμησσα ἤτενισε τὴν Ἐσθήρ.

— Πῶς, τῇ εἶπε μετ' εἰρωνείας, λαμβάνεις τώρα μαθήματα ζωγραφικῆς;

— Εἶναι ἀληθές δτι ἔλαβον μερικά, ἀπήντησεν ἡ Φλορβάλ, ἀλλὰ δὲν λαμβάνω πλέον.

— Διατί διέκεψε;

— Φαίνεται δὲν εἶχον κλίσιν.

— Καὶ πῶς ὄνομαζεται δὲ δάσκαλός σου; εἶπε περιφροντικῶς ἡ κόμησσα.

— Βλέπω καλῶς δτι δὲν τὸν γνωρίζετε, ὑπέλαβεν ἡ δεσποινίς Μιέτ, διότι ἀλλως δὲν θὰ ώμιλείτε τοιουτοτρόπως. Εἶναι νέος μὲ μεγάλην καλλιτεχνικὴν ἀξίαν, καθώς μοῦ λέγουν. Πέρυσι μάλιστα ἐβραβεύθη εἰς τὸ Σαλόν.

— ‘Αφοῦ ἔχει οὕτω δὲν θὰ δυσαρεστηθῶ νὰ τὸν γνωρίσω.

— Καλά. Τώρα ἂς δμιλήσωμεν περὶ ἀλλού πράγματος.

— Εύχριστως... ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπες τὸ ὄνομά του;

— Τὸ ὄνομά του; ὄνομαζεται Γάστων Δερός.

— Γάστων Δερός! ἐπανέλαβεν ἡ κόμησσα ἀνασκιρτήσασα. Λέγεις δτι ὄνομαζεται Γάστων Δερός;

— Ναι... Ἀλλὰ τὶς ἔχεις; Τὸν γνωρίζεις;

— ‘Εγώ; . . . ἀπεκρίθη ἡ κόμησσα.

Τούμου ἀστραπὴ διέλαμψε πρὸ τῶν ὄρθαλμῶν της.

“Εσχεν ἀκαριαίως νευρικὴν σύσπασιν ἐπὶ τοῦ προσώπου καὶ ἐπιχολούθησε σχεδὸν μετ' ἀδιαφορίας.

— ‘Οχι, δὲν τὸν γνωρίζω, ἀλλὰ ἔκουσα νὰ ὅμιλωσε πολὺ περὶ αὐτοῦ.

— Τὸν γνωρίζει, εἶπε καθ' ἐκυτήν. Μήπως συμβαίνει τι μεταξύ των;

Στιγμὰς τινὰς μετὰ ταῦτα ἡ κόμησσα, προφασισθεῖσα σφροράν ημικρανίαν, ἀπεχαρέτησε τὰς δύο ἡθοποιοῖς καὶ ἐπανέκαμψεν εἰς τὸ μέγαρόν της.

* *

“Ωρα παρῆλθεν ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς κομήσσης Συλόρ ἐκ τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Ἐσθήρ Φλορβάλ, δτι αὕτη καλλωπισθεῖσα μετέβη εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Γάστωνος Δερός, ἐν τῷ δόποιώ εἰσελθοῦσα ἡρώτησεν ἀποτόμως τὸν νεαρὸν ζωγράφον:

— Γνωρίζετε τὴν κομήσσαν Συλόρ;

— Τὴν κόμησσαν Συλόρ, τῆς δόποις τὸ πράσινον ὄχημα καὶ οἱ κίτρινοι ἱπποι διεγέρουσι τὴν προσοχὴν τῶν περιπατητῶν τοῦ Δάσους;

— Ναι.

— Οὐδέποτε τὴν εἶδον, ἀλλὰ πολλάκις ἔκουσα νὰ δημιουργεῖται περὶ αὐτῆς. Πρὸ ὀλίγου μάλιστα ἀνεγίνωσκον εἰς τὰς ἐφημερίδας, περιγραφὲς τοῦ χοροῦ, τὸν δόποιον πρὸ μικροῦ ἔδωκεν εἰς τὸ μέγαρόν της.

— ‘Ωστε, δὲν τὴν γνωρίζετε;

— ‘Οχι, ἀλλὰ διατίς ἡ ἐρώτησης αὕτη;

— Διότι! . . . ‘Απλὴ πληροφορία. Μοῦ εἶπαν δτι ἔχετε πολλὰς σχέσεις καὶ ἔθελα νὰ μάθω.

— Ποῖος διάβολος σας τὸ εἶπεν;

— Αὐτὸς δὲν σας ἐνδιαφέρει. Μὲ βεβαιοῦστε δτι δὲν τὴν γνωρίζετε καὶ ἔγω σας πιστεύω.

— Μὲ τὴν ἀλήθειαν, διέκοψε μειδιῶν δὲ Γάστων, νομίζει κανεὶς δτι μὲ τιμῆσε διὰ τῆς ζηλοτυπίας σας.

— ‘Ωραίος ἀστεϊμός! εἶπεν εἰρωνικῶς ἡ Φλορβάλ. Γνωρίζετε καλῶς δτι δὲν είμαι διόλου ζηλότυπος καὶ οὔτε ἐπιθυμῶ νὰ γείνω. ‘Απλοῦν περιεργεῖσας αἰσθημα μὲ ὀδηγησεν ἐδῶ καὶ τίποτε περισσότερον.

— Τίποτε ἀλλο;

— Καὶ ἡ ἀπόδειξη εἶναι, ἀπήντησεν ἡ Ἐσθήρ προχω-

ροῦσα πρὸς τὴν θύραν, ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο νὰ σᾶς εἴπω καὶ ἀναχωρῶ, Χαίρετε!

Ἐγέλασε παταγωδῶς καὶ κατῆλθε τὴν κλίμακα.

Ο Γάστων ἔκλεισε πάραυτα τὴν θύραν.

— Πάντοτε τρελλή! εἶπεν ὑψών τοὺς ὄμους.

Τὴν μεθεπομένην ἡ Φλορβᾶλ μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κομητοῦς δὲ Συλόφ, ἀλλὰ δὲν τὴν εύρεν. Παρὰ δὲ τοῦ θυρωροῦ ἔμαθεν ὅτι ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα εἶχον ἀναχωρήσει τὴν αὐτὴν πρατέν δι' Ἰταλίαν.

Ζ'

“Εὖ μῆνας παρῆλθον ἀπὸ τῶν συμβάντων, ἀτίνα ἀνωτέρω διηγήθημεν. Πρὸ πέντε δ' ἡδη μηνῶν ἡ «Ἐταιρία τοῦ δι' Αεριόφωτος φωτισμοῦ» εἶχεν ίδρυθη. Άι μετοχὴ ὅλαις ἐδόθησαν καὶ τὸ τέταρτον τῆς ἀξίας των εἴχε καταβληθεῖ εἰς μετρητά. Τὸ ἔγγραφον τῆς συστάσεως τῆς Ἐταιρίας γενόμενον ἐνώπιον τοῦ ἐν Παρισίοις συμβολαιογράφου κυρίου Βικτωρέν, ἐδημοσιεύθη κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἐμπορικοῦ νόμου εἰς διαφόρους ἐφημερίδας καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ κατετέθη ἐν τῷ Ἐμποροδικείῳ. “Απασαι αἱ νομικαὶ διατάξεις ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐξεπληρώθησαν.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον συνέκειτο ἐκ τῶν κ. κ. Φήλικος Γέρκ, τραπεζίτου, Μαρλότ, γερουσιαστοῦ, δὲ Ροζώκούρ, βουλευτοῦ, Παύλου δὲ Λοσνουά, ἀξιωματικῶν ἐν ἀποστρατείᾳ καὶ τοῦ κόμητος Ἑρρίκου δὲ Βανδάμ, εἰσοδηματίου. Διευθυντὴς καὶ διαχειριστὴς ἦτο δικόριος δὲ Λορδάκη.

Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τῶν Παρισίων εἶχε παραχωρήση πρὸς τὴν Νέαν Ἐταιρίαν τὴν ἀδειαν νὰ φωτίζῃ δωρεὰν ἐπὶ δοκιμῇ καὶ ἐπὶ τρεῖς μῆνας μέρος τῆς ὁδοῦ Ριβούλη, τῆς πλατείας Ὀμονοίας καὶ τῆς δενδροστοιχίας τῶν Ἡλυσίων Πεδίων. Τὰ πειράματα ἐπέτυχον καθ' ὅλην τηρίσαν καὶ ἡ Ἐταιρία καθ' ἕκαστην συνήπτε συμβάσεις μετὰ διαφόρων πόλεων τῆς Γαλλίας καὶ τῶν περιγύρων τῶν Παρισίων περὶ τοῦ δι' αεριόφωτος φωτισμοῦ αὐτῶν. Οὕτως ἐντὸς μικροῦ ἡ ὑπόθεσις ἐλέγχεται μεγάλας διαστάσεις καὶ ἐφαίνετο συγκεντροῦσα ὅλας τὰς βεβαιότητας τῆς ἐπιτυχίας.

“Ινα φθέωσιν ὅμως εἰς τὸ εὐχάριστον τοῦτο ἀποτέλεσμα, πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας ὥπισθοδρόμησαν. Ἡ δημοσιότης ὑπῆρξεν εὔρυτάτη. Οἱ διευθυνταὶ μετεχειρίσθησαν πρὸς τοῦτο πλεσνὶ πολιτικὴν καὶ οἰκονομολογικὴν ἐπιρροήν, πληρώσαντες γενναῖας τὴν συνδρομὴν τῶν φίλων των. ἐξ ὅλου, ίδρυσαν τὸν «Βασιλέα Ἡλιον» πρωτηνὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα, μεγάλου σχήματος, ἐπὶ λαμπροῦ ἐκτυπουμένην χάρτου καὶ φέρουσαν ὡς ἐπικεφαλίδα ἐν καλλιτεχνικῇ λιθογραφίᾳ τὸ ἀπόφθεγμα: «Post tenebras lux». Ἠτοι μετὰ «τὸ σκότος φῶς». Τὸ φύλλον ἐτιμάτο πέντε λεπτά, διεκρίνετο δὲ μεταξὺ τῶν καλλιτέρων παρισινῶν ἐφημερίδων.

Ομοίως κατέστη ἀναπόφευκτον ὅπως ἔξαγορασθῇ ἡ σιωπὴ πολλῶν ἐφημερίδων, αἵτινες προετίθεντο νὰ ἐμβάλωσι δυσπιστίαν εἰς τὸ κοινὸν καὶ νὰ ἐκθέσωσι τὰ συμφέροντα τῆς ἀρτιφανοῦς Ἐταιρίας, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ, ἔξαιρέσει πέντε ή ἔξι ἀνεξαρτήτων φύλλων, ἀπας δὲ λοιπὸς τύπος ἐνθέμως ὑπεστήριξε τὴν σύστασιν τῆς ὡς εἰρηται Ἐταιρίας.

Ο δὲ Βανδάμ, καὶ τοι κατ' ἀρχὰς διστάσας, δὲν ἐβράδυνε νὰ λαβῇ μέρος ἐνεργὸν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν. Ἠτοι πλέον ἡ βέβαιος ὅτι μετ' οὐ πολὺ θὲ διδιπλασίας τὰ κεφάλαια του.

Άι μετοχὴ τῆς Ἐταιρίας, χάρις εἰς τὴν ἐπινόσιν οἰκονομικῶν τινῶν συνδιασμῶν, ὑπερτιμῶντο δοσμέραι καὶ ἡ τιμὴ των καταπληκτικῶν ἀνήρχετο. Ἐντὸς ὅλιγου ἀπὸ πεντακοσίων φράγκων, οὐκ ἦν ἡ ἀρχικὴ τῶν ἀξία, ἀντίθετον

εἰς ἔξαχόσια εἶκοσι. Ἡτο ἀνάγκη πλείστων μέσων, δπως ἐμπνεύσωσιν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν δὲ Βανδάμ, δοτις εἰχεν ἔγγραφη διὰ δέκα χιλιάδας μετοχῶν, ἀντιπροσωπευούσων τὸ ποσὸν τῶν πέντε ἑκατομμυρίων φράγκων. Μὴ ἀποβλέπων ἡ εἰς τὸ αἰτηθὲν ποσὸν, ἦτοι τὸ τέταρτον τῆς ἔγγραφῆς του, ἀνερχόμενον εἰς ἐν ἑκατομμύριον διακοσίας πεντήκοντα χιλιάδας φράγκων, κατέβηλε τὸ ποσὸν τοῦτο, λαβὼν εἰς ἀντάλλαγμα χιλιάς μετοχάς, μὲ τὴν βέβαιότητα ὅτι οὐδέποτε πλήρης καταβολὴ ἦθελε ζητηθῆ. Τὰ δέκα ἑκατομμύρια, τ' ἀποτελοῦντα τὸ ἑταρικὸν κεφάλαιον, κατεβλήθησαν ως ἔξις: ὁ Ραβάνης ἐνεγράφη δι' ἐπειδὴ χιλιάδας μετοχῶν καὶ διὰ τρεῖς χιλιάδας ἡ Συντηρητικὴ Τράπεζα. Αἱ λοιπαὶ δέκα χιλιάδες μετοχῶν δὲν διετέθησαν ἔτι.

Κρίνομεν δλως περιττὸν ν' ἀναφέρωμεν ὅτι δικόριος Ραβάνης καὶ ἡ Συντηρητικὴ Τράπεζα οὐδὲ ὄβολὸν κατέβαλον ἀπέναντι τῶν δέκα χιλιάδων μετοχῶν, δι' ἃς ἐνεγράφησαν.

* *

Δύο μῆνας μετὰ τὴν ίδρυσιν τῆς Ἐταιρίας ὁ κόμης δὲ Βανδάμ, πλέον ἡ βέβαιος περὶ τῆς εὐτυχοῦς ἐκβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀνεγώρησε μετὰ τῆς κυρίας Φλορβᾶλ εἰς Μπίαρριτζ καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἰσπανίαν. Εἰς Παρισίους ἐπέστρεψεν περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Νοεμβρίου.

Πρώτην τινὰ μετὰ τὸ πρόγευμα, δικόμης μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἑρωμένης του, πρὸς ἣν, δείξας ἐφημερίδα ἦν ἐκράτει ἀνὰ χειρας, εἶπεν:

— Ἰδέ, αἱ μετοχὴ τοῦ Αεριόφωτος ἀνῆλθον εἰς ἔξακοτια πεντηκοντα φράγκων καὶ ἐλπίζεται ὅτι πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς θ' ἀνέλθωσι πολὺ ἀκόμη.

— Χαίρω πολὺ διὰ τοῦτο, εἶπε δι' ὑφους ἀδιαφόρου ἡ Εσθήρ, τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσφι χάρις εἰς τὰς συμβουλάς μου ἀπεφασίσατε νὰ λαβετε μέρος εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

— Υπήρξατε διάχαθός μου δαίμων, ίδου τὸ πᾶν. Ἐὰν τώρα μοι ἐπήρχετο ἡ ἰδέα νὰ ἔξαργυρώσω τὰς μετοχάς μου, θὰ ἐκέρδιζον πλέον τοῦ ἑκατομμυρίου, ἀλλ' ἡ ἐπιχείρησης ὀλοέν προοδεύει καὶ οὐδόλως σκέπτομαι ν' ἀποσύρθω.

— Ωστε, δὲν μὲ συμβουλεύετε νὰ ἐκποιήσω τὰς πεντηκοντα μετοχάς μου;

— Θεὸς φυλάξοι! ἀνέκραξεν δικόμης. Ἐντὸς ὅλιγου θ' ἀνέλθωσιν εἰς ὄκτακόσια φράγκων, τουλάχιστον. Αὐτὴν εἶναι καὶ ἡ γνώμη τῶν κυρίων Λαφορέστ καὶ δὲ Λοσνουά. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἀπὸ σήμερον σᾶς είμαι ὄφειλέτης σας.

— Όφειλέτης μου; πῶς; τί ἐννοεῖτε;

— Αναμφιβόλως. Βίς ύμας δὲν ὄφειλω τὴν συμμετοχήν μου εἰς τὴν ἐπιχείρησιν αὐτήν; Σεῖς δὲν διεσκεδέσατε ως καπνὸν τοὺς δισταγμούς μου; Υπήρξατε δὲν ἡ Βεγερία μου... Γελάτε; Καὶ δικόμης λέγω τὴν ἀλήθειαν. Είναι πολὺ δίκαιον νὰ λαβετε μέρος εἰς τὴν διανομὴν τῆς ἀνεπίστου ταύτης περιουσίας, τὴν διποίαν εἰς ύμας τρόπον τινὰ ὄφειλω.

— Πάντοτε ὑπερβολικός, πάντοτε εὐγενής. Δὲν δύνασθε λοιπὸν νὰ σκέπτεσθε ψυχρῶς; Δὲν μοῦ ὄφειλέτε τίποτε, ἀγαπητέ μου φίλε, τίποτε, ἀπολύτως τίποτε. Είναι ἀληθής ὅτι σᾶς ἔδωκα μίαν συμβουλήν, αἱ, τὶ σημαίνει; Σεῖς φαίνεσθε ὅτι μοι προσφέρετε δικαίωμα μεσιτείας... Δὲν εἰσθε συβαρός. Ιδωμεν, ἀν δικόμης μου ἦτο κακή, τὸ ὅποιον ἔλλως τε εύκόλως ἤδυνατο νὰ συμβῇ, θὰ μοι ἔγινετε νὰ συμμεθέξω εἰς τὰς ἀπωλείας σας;

— “Α μπά!

[“Ἐπειτα συνίξεια】

Π. Κ. ΣΑΛΤΑΜΠΑΣΗΣ